

SLOVENE

Štev. 171.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uradništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vseh tiskovnih dvorišč nad tiskarno).
Z uradnikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Recepisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v petek, 29. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvesta (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondveta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Plehve umorjen.

Bolj kot krvave vesti z bojišča pretresa danes svet vest o groznem zločinu, ki je zopet pretreslo Rusijo in se zdi kakor napoved še hujših hudodelstev: Notranji minister ruski Plehve je umorjen od bombe!

Kako dolga vrsta anarhiških zločinov se vleče skozi rusko zgodovino poslednjih dni! Od kar je car Aleksander II. izdihnil, razmesarjen od bombnih koscev, je vedno na novo anarhiško zločinstvo iskalo žrtev svojemu sovraštvu. Padel je Plehvejev prednik Sipjagin, ustreljen od dijaka, padel je učni minister Bogoljupov. Atentati na kneza Galicina, guvernerja kavkaškega, na guvernerja Wabla v Vilni, Obolenskega v Harkovu, na generala Andrejeva in pred kratkim na finskega guvernerja Bobrikova, so še v žalostnem spominu.

In zdaj je morilčeva roka udarila proti njemu, ki je bil glava notranje uprave, najbolj sovražen od novih, po svobodi hlepečih elementov.

To je grozno svari za Rusijo. Na bojišču nesreča dan na dan. Ruska vojska ponižana, gospodarske razmere porite, država raznorodna po plemenih in težnjah, prebivalstvo razdeljeno v revolucionarno inteligenco in v veliko maso, ki ve le, da jo nekaj tlačijo! In temu nasproti stoji birokracija, ki se ne zaveda, da je služabnica države in ljudstva, ampak ki smatra sebe samo za državo, ki misli, da je vse poklicano le za to, da služi uradništvu in se pokori njegovi samovolji. V drugih državah je cerkev skozi stoletja v neprestanem mirnem boju reševala svobodo pred kruto silo absolutistične države, ker je iz nje vedno izšlo dovolj ljudi s širokim obzorjem in trdnim, svetovnim naziranjem, ki se ni uklonilo pred samovoljo birokracije. A v Rusiji so tudi cerkev pobirokratili, jo priklenili na policijski aparat kot duhovni privsek, tako da ni svobode, da ni tudi upanja izpremembe.

Zato pa revolucija dviga svojo glavo. Pred kratkim je Tolstoj izdal svoj znani spis

proti vojski, v katerem odkrito proglašala anarhiške nauke. Carja in uradništvo imenuje naravnost morivce ruskega ljudstva in pozivlje ljudstvo, naj več ne gre v vojske, naj ne plačuje davka, naj več ne priznava državne oblasti.

Pravijo, da je stari Tolstoj že otrodi in slaboumen. A mladi zarod, ki je vzgojen v socialističnem in anarhističnem duhu, ne piše svojih idej več s peresom, kakor Tolstoj, ampak z bombami in s krevjo načelnikov ruske birokracije. Zasadilno je, da oficijelna Rusija ni vedela, kaj bi storila s Tolstim. Edino sredstvo so videli v tem, da ga izžene v Sibirijo. A to storiti se je ruska vlada bala. Cela Rusija je retirirala pred enim človekom! To je znamenje, da stoji orjaški ruski kolos, na zunaj železo in jeklo, vendar le na prstenih nogah.

Tudi Rusija ne bo mogla izhajati brez parlamenta in svobode. Kako se bo to izvedlo, kdo vé? Potoki krvi bodo tekli, ne le ob meji, ampak tudi v srcu države, ako ne bo kaka izredno srečna in pametna roka znala mirnim potom privedi državo v pravi tir.

Plehve ni imel take roke. Bil je zastopnik policijskega zistama. Njegova kariera ga je vodila po strogih potih državnega pravdnika, preganjavca vsega, kar se mu je kot zastopniku odrevenele ruske birokracije zdelo preganjanja vredno. Njegova vlada na tako važnem vodilnem mestu razburjenih duhov ni mogla pomiriti, ampak jih je le napojila s še večjim sovraštvom do ruske vlade.

Dijaštvo, ki se je tako naskrlo zapadnih svobodnjaških idej, da več ni moglo prenašati misli absolutistiške, se je upiralo, je koprnelo po prostosti. Zatrli so s silo vsak upor in s tem zanetili v mladih prsih še hujše sovraštvo. Delavstvo, kateremu niso mogla vsa sredstva ruske cenzure zapreti poti do socializma, se je začelo gibati. Država je zopet nastopila s silo in potlačila gibanje. Ali je čudno, da zdaj ti ljudje skrivaj pripravljajo bombe in bodala?

Zadaj pa stoji judovstvo vsega sveta.

Plehveja delajo judje odgovornega za nemire proti judom. Njega je sovražilo vse judovsko častopisje, kakor nikogar. Njemu pripisujejo krivdo za kišinevske umore, katere je judovsko častopisje tako velikansko povečalo, njega črtijo, ker ni obtoženih antisemitov dal pobesiti kot morivce.

In zato zdaj vse liberalno judovsko častopisje le na videz obsoja krvavo dejanje, v resnici pa triumfira nad razmesarjenim truplom toli sovražnega moža. Ne bomo se motili, da je tu iskati povoda za strašni umor.

Težki dnevi se bližajo Rusiji. Morilski strel in pokanje bomb se nam zde le kot odmev iz dalje se bližajoče nevihte. Žetev te nevihte bo ruski absolutizem s svojo birokracijo. Od modrosti carjeve bo odvisno, ako se ohrani prestol Romanov. Tej krizi se ni ognila nobena evropska država. Prihranjena ne bo tudi Rusiji. Naj se uči iz svetovne zgodovine!

Umor ministra Plehveja.

(Najnovejša poročila »Slovenca«.)

Ko krvave sinovi Rusije v boju, katerega so usilili Japonci, pa tudi v Rusiji sami ne počivajo tajne moči. Posredilo se jim je umoriti z bombo ministra Plehveja. Napadi na visoke državnike niso na Ruskem nič nenavadni in pristaši preukucijskih načel zasledujejo posebno pol. prijatelje Pobjedonosceva. Pa tudi car ni nikakor varen svojega življenja. Vkljub zelo razvitemu in marljivemu delovanju ruske policije se še dosedaj ni posrečilo, zatreti one razdirajoče elemente, ki navzeti preukucijskega duha tvorijo rak rano na državnem telesu Rusije. Merodajni krogi Rusije pa bi ob takih dogodkih morali priti do prepričanja, da bi nastal red v Rusiji le, ako narodu dajo pravice in pravično ustavo. Le tako bo v resnici krepka postala slovanska Rusija.

O napadu na Plehveja so došla poleg že včeraj priobčenih še sledeča brzojavna poročila:

Minister Plehve se je včeraj ob 10. uri dep. peljal na kolodvor. Namenjen je bil v

Petrov dvorec. Ko se je ministrov voz peljal mimo hotela »Varšava« v bližini varšavskega kolodvora, je iz restavracije skočil nekdo in vrzel bombo proti ministrovemu vozu. Ministru sta bili obe nogi odtrgani in ostal je s svojim kočjašem na mestu mrtev. Voz in konji so bili raztrgani na tisoče koscev. Storitca so na mestu prišli. Napadnik je mlad mož, ki je sedel v restavraciji hotela »Varšava« pri oknu in gledal na cesto. Brezdvojbeno je čakal, kdaj se pripelje minister, ki se je hotel peljati v Krasnojelsko, da častita k imendanju velikega kneza Vladimira.

Napadalec je iz okna vrzel bombo, ki je razpočila pod vozom, a ne, kakor trdijo, v vozu. Ministru je bomba odtrgala tudi glavo. Od voza je ostalo le zadnje kolo celo. Pok, povzročen po bombi, je bil zelo močan. Počile so vse šipe proti cesti na sopleju varšavskega kolodvora. Policija je pokrila truplo umorjenega ministra s suknom. Ko je storilec hotel zapustiti restavracijo in pobegniti, ga je policija prišla. Množica je pobegnila, ko je doznala, da ima napadalec še eno bombo pri sebi, katero somutakoj vzeli.

Kakor vedno, kadar se je Plehve v Peterburgu kam peljal, je policija tudi sedaj zastražila ceste. Zal, da se te varnostne odredbe niso obnesle. V neposredni bližini storilca je stal policist, ki je pa bil zadet sam od bombe in je ostal na mestu mrtev. Kočijaš je bil težko ranjen in je padel s svojega sedeža. Konji so se prestrašili poka, poskočili so kvišku in so padli poleg umorjenega ministra. Več oseb je bilo ranjenih, med temi mnogo zelo nevarno. Ljudje so bili zelo prestrašeni in so bežali na vse strani. Policija je takoj začela z obširnimi hišnimi preiskavami. Vojaštvo v Peterburgu je bilo takoj na nogah. Policija je zaprla veliko število oseb. Carja so takoj o zločinu obvestili po brzojavu.

»Vossische Zeitung« piše, da je umorjeni minister dobro vedel, da mu že dalje časa strežejo po življenju. Nedavno je razpočila v nekem peterburškem hotelu bomba, ki je ubila dva neznanca moža in zato je brez vsakega dvoma, da so že takrat nameravali napasti sedaj umorjenega Plehveja. Poročila o napadu Plehveja niso natančna in si nasprotujejo. Izven težko ranjenega kočijaža je bila ranjena v ministrih kočiji še ena oseba,

LISTEK.

Cigareta.

Francoski spisatelj Jules Claretie.
(Konec.)

Stari general bi se bil skoraj zadušil. V njegovi beli glavi so žarele njegove črne oči kakor ogenj; mogel je le ponavljati: »Ti si to storil? Ti sam? Ranjenega?«

Tu je začel govoriti Juan kakor blazen; menil je, da bi bil še vse kaj drugega izvršil, da bi Pepo dobil; ker je oče Chegaraj dve tisoč tolarjev kot doto zahteval, jih je vzel, kjer jih je našel. Sploh pa mu je rekel general sam, da je pustil Zucarraga vedno ljudi, in sicer hlabre, umoriti!

»Da, v vojni!« je rekel Garrido osorno. »V vojni!«

To Araquilu ni hotelo v glavo iti: njegova strastna ljubezen je bila edina vzrok njegovega ravnanja. Samo Pepo je zahteval, in Zucarragovo življenje je bila cena za njo, to mu je zadostovalo.

Garrido je obljubil; Araquil je prišel in tirjal dolg.

General je rekel samo: »To je prav!« Vprašal je za Pepino bivališče, poklical pribočnika, mu narekoval njen naslov in rekel, kazoč na Araquila: »Ta človek bode stanoval v gostilni pri solcu, in jutri naročite duhovnika za poroko! Pojdite!«

Čas, ki ga je prebil v gostilni je bil Juanu zelo dolg. Noč se mu je zdela brezkončna. Od daleč je slišal pse lajati — tuljenje, ki pomenja smrt — in streljanje pri karlistovskih stražah.

Proti jutru ga je objel lahek sen, v katerem je sanjal o Pepi in štel zlate v suho roko Chegarajevo, doto za Pepo, ceno za človeka.

Že je bil svetel dan, ko je prišel oddelek vojakov po Juana. Kdo je poslal ponj? General. Več ni odgovoril seržant na Araquilova vprašanja. Sli so poglavni cesti hernanijski, po majhni cesti z gosto postavljene nemi hišami, v kojih kamenitih zidovih so bili vzdani grbi; ustavili so se na prostornem trgu. Bilo je krasno vreme, solnce je

obsevalo rdečkasto cerkev in porušeno, od dima ožrnilo zidovja rotovža. Trg je bil nagneten poln: vojaki so stali v vrstah; poleg cerkvenih stopnic je stal blede Garrido v praznični uniformi, obdan od častnikov, in le malo korakov proč je stala, lepa kakor svetnica, Pepa s starim Chegarajem.

Z enim pogledom je pregledal Araquil vse to: vojake s svetlim orožjem, generala, lepo deklico in skozi odprta cerkvena vrata svetlo, veliko svetišče, ki se je svetilo v solnčnih žarkih...

Peljali so ga pred Garrida. Mimo grede je pogledal globoko Pepo, ona ga je pa gledala s svojimi temnimi očmi pod dolgimi vejicami z nekim posebnim pogledom, in zdelo se mu je, da se ji molitvenik v rokah trese — molitvenik, pri katerem je prisegla, da bode njegova žena.

Na generalove besede: »Pojdite po duhovnika!« jo prišel ta — kakor bi bil na to čakal — v beli obleki na prag, nepremičen, kakor soha, dočim so zvonili zvonovi v stolpu vaselo pesen bodočima zakonskima!

»Tiburcio Chegaraj«, je rekel general,

obrnivši se h kmetu, »tu stoji Juan Araquil, ki prinaša dve tisoč tolarjev dote, ki ste jih zahtevali, če hoče dobiti Pepo. Obljuba se mora izpolnjevati. Dovoljujete torej poroko Vašega otroka z Juanom Araquilom?«

S hripavim glasom je odgovoril stari Chegaraj: »Da!«

»Juan Araquil«, je nadaljeval general, »hočeš-li Pepo Chegaraj za ženo vzeti?«

»Da!« je odgovoril Juan strastno.

V tem »da« je bilo izraženo celo njegovo bitje. Duhovnik je bil pripravljen, ju poročiti.

»Pepa Chegaraj«, je vprašal Garrido, obrnivši se na mlado deklico, »hočeš-li vzeti tega Juana Araquila za moža?«

Pepa je stopila dva koraka proti Juanu, vzdignila svoje temne oči k njemu in odgovorila:

»Ne!«

V množici za vojaki se je slišalo mrmanje, strašen »oh!« Vojaki so stali nepremično.

»Ne!« je govorila deklica z vzdignjenim glasom. »Ker sem prisegla, da bodem samo

najbrže Plehvejev tajnik. — Truplo Plehvejevo je bilo vrženo meter visoko in trije konji so se razleteli v kosce.

Pok so slišali v celotnem dotičnem okraju Peterburga. Ena stonja kazakov je takoj zaprla ulico, v kateri se je izvršil napad in zabilila vsakomur uho in izhod iz ulice. Napad so povzročila zlasti zasledovanja in aretacije v Helsinborgu. Plehve je namreč po umoru fiaskega generalnega guvernerja Bobrikova priporočal carju, da naj ostro nastopijo proti prekučuhom na Finskem. O osebi napadačev je le malo znano javnosti. Napadalec je podoben dijaku in je star približno 26 let. Pravijo, da je nihilist. Ime in narodnost njegova še nista znana. Vseled napada je bilo ranjenih približno 20 oseb. Umrjenega ministra bodo pokopali na državne troške. Prvotna poročila, da je bil tudi kodijaž umorjen, najbrže niso bila resnična, ker se poznejša poročila glase, da njegove rane niso smrtno. O storilcu trde, da je že več dni sahjal v gostilno, kjer je sedaj čakal na Plehveja.

Vojaštvo je zastražilo carjevo palačo in Carskoje-selo. Kdor nima od ruskega dvornega urada legitimacije, ne sme niti v bližino carjevih palač.

Napadalec se je pustil mirno prijeti. Veliko število policistov je obkrožilo storilca. Vzeli so mu tudi drugo bombo, katero je imel skrito pod suknjo. Napadalec je bil vidno zelo razburjen. Rekel ni besedice, ko so ga prijeli.

Na dunajski borzi vest o napadu ni povzročila vznemirjenja. Obde mnenje je, da bo de na Ruskem prevladala mirovna struja. — V Pariz je prišla vest o zločinu okoli 12. ure. Povzročila je veliko zanimanje. Listi so priredili posebne izdaje.

V Parizu so mnenja, da je napad znamenje velikega prekučijskega gibanja, ki bo de zelo otežilo stališče Rusije v sedanjih vojci. Te dni je došel v Pariz tudi Plehvejev najboljši prijatelj, baron Cottu. Pred svojim odhodom iz Peterburga v Pariz sta še govorila in mu je pri slovesu rekel Plehve: Moji sovražniki mi ne bodo dopustili da izvršim veliko mirovno delo, a velike ideje so nesmrtno. Znamenje, da je Plehve slutil svoj konec.

Došla so še sledeča poročila: Truplo Plehvejevo je grozno razmesarjeno. Bomba je razdrobila črepijo popolnoma in odtrgala od trupa obe roki. Plehve je bil takoj mrtev. Med prijatelji sumljivimi osebami upajo dobiti mnogo sokrivcev zločinca.

»N. Fr. Pr.« so brzojavili iz Peterburga: Nedaleč od mostu čez kanal pred zadnjo hišo Južnomajlovskega prospekta je skočila neka oseba, ki je imela na glavi železničarsko kapo, iz gostilne in je vrgla dve bombi na Plehvejev voz. Prva bomba ni eksplodirala, druga je razdrobila voz, usmrtila Plehveja, kodjaža in konje. Plehvejev adjutant je bil težko ranjen. Tudi policist, ki je na biciklu spremljal Plehvejevo kočijo, je bil ranjen.

Poročila iz Peterburga trdijo, da so bila v okolici atentata razbita vsa stekla na hišah in prodajalnicah, tlak je bil vržen v zrak. Most, ki je v bližini je zelo poškodovan.

Nobena brzojavka ne prinaša natančnega obvestila, kdaj se je izvršil napad. Le Reuterjev brzojav poroča, da je bil napad 27. t. m. Krakovski list »Czas« je dobil 27. t. m. kratko brzojavko iz Peterburga, katera je poročala o napadu. Uredništvu se je vest tako neverjetna zdela, da je poprašalo na Dunaju, kjer pa še o napadu niso ničesar vedeli in zato list ni priobčil peterburške brzojavke.

tvoja, in ker sem prisegla, ne bom nikogar družega. Toda bojazljivčeva nikdar!

Juan Araquil je bil kakor blazen, ko jo je pogledal, zmešan in bled, kakor stena. Iz daljave se je slišalo iz doline onstran hribov vošlo zvonjenje, mrtvaški zvon, zategnjena tožba kovine, ki objokuje umrlega. . . zvonilo je k molitvi za umirajočega pri karlistih. Strup je storil svoje delo.

In počasi, kakor bi bili poslali mrtvecu svoje pozdrave, so onemeli zvonovi v Hermaniju: tiho so viseli gori in pustili od daleč mrtvaški zvon doneti. . .

Potem je utihnil naenkrat tudi ta in na trgu, napolnjenem s ljudmi, je vladal molk, kakor bi prinesel veter preko glav novico, da je tam vse pri koncu. . .

»Zucarraga je mrtev«, je rekel stari Garrido.

Araquil je ogledoval strastno Pepo, proseč jo, da bi čitala v njem: »Za te se je zgodilo! Za te!« je rekel temno.

Pepa se je obrnila v stran.

Mrzlo je vprašal general potem Juana: »Kaj naj se zgodi s tvojimi dva tisoč to-tarji?«

Francoski minister Delcassé je brzojavil poslaništvu v Peterburgu, da naj izrazi ruski vladi in Plehveji družini sožalje francoske vlade.

* * *

Plehvejevo življenje.

Vjačeslav Konstantinovič pl. Plehve je bil član plemenite rodovine. Rojen je bil l. 1846. Pravoslavne svoje študije je dovršil na vseučilišču v Moskvi in se posvetil sodni službi l. 1867., kjer se je tako odlikoval, da so postali nanj pozorni njegovi najvišji predstojniki. Zlasti je bil srečen v zasledovanju zarotnikov in državnih zločinov. Pozvan je bil v justično ministrstvo, kjer je po 14 letih bil imenovan prekuratorjem pri peterburškem sodišču. V tej svoji službi je s svojo delavnostjo zbudil pozornost carjeve, kateremu je moral osebno poročati o nameranih vojaških zarotah. Vodil je tudi preiskavo o svoječasnem napadu v carjevi zimski palači. Ravnateljem oddelka državne policije in članom pod predsedstvom državnega tajnika Kachanova zborujoče komisije za sestavo statuta o državni varnosti je bil od carja imenovan l. 1881. V tej službi je bil Plehve do l. 1884. v najbolj nemirni dobi, v kateri so nihilisti umorili tudi ruskega carja Aleksandra II. Njegov naslednik Aleksander III. je Plehveja imenoval 1884. senatorjem in pomočnikom ministra za notranje zadeve. Tudi na tem mestu se je Plehve izkazal in povzročil vse važnejše odredbe. Po njegovem vplivu so bile izdane tačas odredbe proti plemstvu, proti judom v Rusiji itd. Za čas ministra grofa Dimitrija Tolstega, ki je bil več let bolan, je Plehve bil pravzaprav sam minister. Leta 1894. je bil imenovan za državnega tajnika in člana kodifikacijske sekcije ruskega državnega zbora. Tudi na tem visokem mestu je bil nad vse marljiv in je sodeloval pri važnih zakonih. Leta 1896. je postal tajni svetnik in l. 1899. ministrski tajnik za Finsko. Ministrom za notranje zadeve je bil Plehve imenovan 18. aprila 1902.

* * *

Zadnji atentati na Ruskem.

Tajni revolucionarji na Ruskem so zadnji čas zopet povzročili mnogo napadov. Spominjamo se na zadnja napada, vseled katerih sta izgubila svoje življenje fiaski guverner Bobrikov in podguverner Andrejev v Elizabetpolu. Kavkaški guverner Galicin je bil umorjen 27. oktobra 1903. in 20. majnika lani so umorili generalnega guvernerja Bogdanoviča na prehodu v Ufi. Guverner v Vilni general Wahl je bil umorjen 19. maja 1902. in 11 avgusta 1902. so ranili guvernerja v Harkovu, kneza Obolenskega.

Rusko-japonska vojska.

Poročila s mandžurskega bojišča.

Peterburg, 28. julija. Kuropatkin poroča, da je med težko ranjenimi v bitki pri Dašičavu tudi polkovnik Uspenskij. Posebno so se v 15 ur trajajoči bitki odlikovali sibirski polki, ki so morali vzdržati glavni naskok sovražnika. Ruski naskoki z bajoneti so sovražnika vedno spravili v zadrego. Japonci so bili pri takih naskokih vedno na slabšem. Polkovnik Dobrotin je štirikrat napadel sovražnika z bajoneti ter mu odvzel še neznano množino pušk in streljiva. Dne 24. t. m. Rusi niso odstopili ni pedi svojih pozicij, dasi je bil sovražnik v veliki večini.

»Z denarji?«

Araquil je razumel.

»Dajte ga ubogim. Jaz nočem niti križa na grobu.«

In na oddelek vojakov kazoč, ki ga je pripeljal sem, je dostavil: »Ta je za me, kaj ne?«

»Araquil, s strupom se ne usmrti vojak«, je odgovoril Garrido.

Araquil je naredil znamenje križa, pokleknil pred duhovnika in rekel glasno: »Bog mi bodi milostljiv!«

Zdaj so začeli tudi zvonovi v Hernaniju mrtvaško pesem peti, kakor oni v dolini pod gričem Sv. Barbare.

Juan je vstal, vzel si iz žepa cigareto Zucarragovo in prosil seržanta za ogenj. Ko si jo je našel, jo je vtaknil v usta in pozdravil z zadnjim pogledom Pepo, ki se je nagnila proti njemu, potem pa zopet nepremično stala; in veliki lepi mladenič je vzdignil žalosten glavo in izginil med vo-jaki, ki jim je dal Garrido znamenje. . . .

Pepa se je obrnila in ga je hotela še enkrat videti; toda v krogu pušk, oddaljujočih se ob cerkvi, ni videla družega, ka-

Opetovano je sovražnik napadel sre dišče, kjer je prišlo štirikrat do bajonetnega naskoka, katerega sovražnik ni mogel vzdržati. Rusi so se naslednjega dne umaknili proti severu v polnem redu, ker so videli, da bi bil boj brezpomemben, ker sta osemnajstim ruskim bataljonom stali nasproti dve japonski diviziji in mnogo številnejše topništvo.

Peterburg, 28. julija. Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena s dne 26. t. m.: V bojih 24. in 25. t. m. je poveljeval poveljnik četrtga sibirskega armadnega kora, generalni poročnik 4. sib. arm. kora Zarnbajer čete naše južne fronte. Ker se je med boji pokazalo, da Japonci korajo od Dalin prelaza v smeri Simučen Hajden, je Zarnbajer po danih mu naročilih se umaknil severno od Dašičava. Japonci niso pokazali namena, zasledovati Ruse.

Tokio, 28. julija. (Uradno.) General Oku poroča: Japonska armada je prišla 24. t. m. napadati sovražnika, pri Tapinlinu in na drugih utrjenih višinah okoli Dašičava. Operacijska sovražnikova črta se je razprostirala od vzhoda proti zahodu v dolžini 10 mil. Sovražnik je imel do 5 divizij (!) in najmanj 100 topov. Naše desno krilo je prišlo do višin tri kilometre južnozahodno od Tapinlina, ko so na obeh straneh pričeli streljati s topovi. Naše prednje čete so bile do noči izpostavljene sovražnim granatam, dočim naše topništvo radi krajevnih razmer ni moglo priti do veljave. Ob 10 uri zvečer je pregnal en oddelek našega desnega krila sovražnika iz pozicij pri Tapinlinu. Nato smo se polastili še drugih važnih pozicij okoli Dašičava ter zasledovali sovražnika. Izgubili smo do 800 mož.

London, 28. julija. Reuterjev dopisovalni urad poroča iz Tokia: General Oku je pričel v nedeljo prodirati proti Dašičavu. Rusi so imeli v posesti utrjene pozicije južno od Dašičava, ki se raztezajo vzhodno in zahodno od utrjene črte. V nedeljo sju traj so razvili Rusi počasi svojo moč, katero je cenil general Oku na 5 divizij in 100 topov. Rusko streljanje iz topov je zaviralo japonske prodiranje. Zato je pričakoval general Oku noči ter nato napadel Ruse. Ob 10 uri je naenkrat napadlo celo desno japonsko krilo Ruse ter zavzelo pozicije vzhodno in zahodno od Tajtulinu, ob polnodi pa še nove. Proti jutru so zavzeli Japonci pozicije zahodno od Senšinšituna ter zasledovali Ruse na umikanju proti Dašičavu.

Peterburg, 27. julija. Sedanji položaj na bojišču ne pripušča, da bi odšel na bojišče odposlani prvi kor v Mukden. Radi tega je dobil ta kor povelje, naj ode v Vladivostok, kjer pričakujejo Aleksejeva. V zadnjem pogovoru Aleksejeva s Kuropatkinom poroča, da sta sklenila, ako bodo boji pred Hajčenom neugodni za Rusijo, iz Mukdena izdati nadaljne naredbe. Rusi ne mislijo na odločilen odpor pri Ljaojanu. Tam pričakujejo na stotine ranjencev, da jih prepeljejo proti severu. Tu mislijo, da bodo Rusi pri svojem odhodu zažgali mesto Ljaojan. Rusi vporabljajo isto branilno metodo, kakor proti Napoleonu. Radi tega tudi Kurokine prodira proti Ljaojanu, ampak naravnost proti Mukdenu. Ako Rusi ne nameravajo braniti Ljaojana, se tam kaj stoječe čete gotovo že umikajo proti Mukdenu, ali pa so že došle tja. Nejasno pa je, kakaj so žrtvovali (?) Stakelbergov kor južno od Dašičava ter ga pustili samega.

Tokio, 28. julija. Rusi ne morejo več braniti Hajčena, ker so Japonci zasedli

vzhodne glavne ceste. Oyama poroča, da se bodo Rusi koncentrirali na odločen odpor med Lahenom in Anhantienom.

London, 28. julija. Kakor poročajo iz Tientina, ni več dvomno, da se ruska glavna armada, umika proti Ljaojanu. Prišla je že onstran Hajčena, ker Rusi ne nameravajo resno braniti tega kraja.

Berolin, 28. julija. Dopisnik »Lokalanzeigerja« poroča iz Tjencina da se ruska armada v Mandžuriji na vseh črtah umika proti Ljaojanu. Japonci upajo z 80.000 možmi mesto vzeti v osmih dneh.

Dunaj, 28. julija. »Neue Freie Presse« je mnenja, da so Rusi že zapustili Hajčen. (?) V 60 do 70 kilometrov dolgi črti Hajčen-Ljaojan ni nobene važne in krepko utrjene točke več.

London, 28. julija. Danes iz bojišča došla poročila trdijo, da se je bil zadnje dni preteklega tedna do ponedeljka na celi črti od levega krila tja do prelaza Dalien v dolžini 60 klm. ljut boj. Na mnogih krajih je bil boj z bajoneti. Vsa poročila soglašajo, da so se Rusi borili zelo hrabro, da pa jim ta hrabrost ni veliko pomagala, ker jim je stala vedno nasproti znatna japonska premoč.

Peterburg, 28. julija. Tu trdijo, da bo general Tenevič v začetku septembra z enim vojnim korom zapustil Vladivostok, zasedel Soeul ter zaviral Japonce pri njihovem umikanju.

Kuropatkin ranjen?

London, 28. julija. Iz Tokia poročajo: V bitki pri Dašičavu je bil general Kuropatkin, kakor poroča neki list iz Tjencina, na levi rami težko ranjen. Tudi neki drugi general je ranjen. Izgube Rusov znašajo baje okoli 10.000 mož. (?) Ta vest je malo verjetna, ker baje Kuropatkin v bitki pri Dašičavu niti bilo ni.

Vladivostoško brodogradnja.

Peterburg, 27. julija. Vladivostoške križarice nakladajo pri Formozu premog, ker se pred 10 dnevi ne povrnejo v Vladivostok.

Tokio, 27. julija. Vladivostoško brodogradnja so videli danes pluti 60 milj od tokijskega zaliva proti jugu.

New York, 26. julija. Ta sodijo, da Japonci Skrydlova čakajo pri Vladivostoku in da ne bo mogel brez morské bitke nazaj v Vladivostok. Vrniti se bo pa moral, ker mu bo premoga zmanjkalo. O admiralu Kamimura se ne vé, kje je.

Port Artur.

London, 28. julija. Iz Cifu poročajo o ljutih bojih pred Port Arturjem dne 17. in 18. t. m. pri Lunhuanu, kjer so odnesli Rusi z bojišča do 400 ranjencev. Dne 22. t. m. so bili boji na morju in na suhem. Japonci so močno utrdili grič Sarcinpo. Neki iz Port Arturja v Cifu došli Francoz trdi, da japonske ladje mnogo trpe vseled dolgega delovanja, ne da bi jih popravili. Mnogo velikih topov je že skoro neporabnih.

London, 27. julija. »Daily Telegraph« poroča iz Cifu: Kitajska člunka, ki prihaja iz Daljnega, poroča, da je japonsko brodogradnja, obstoječe iz 20 ladij in 20 torpedovk, skozi tri ure bombardiralo utrdbo Uandčinan. Baterije s trdnjave so odgovorjale. Isti časopis pravi, da je veliki napad na Port Artur preložen na mesec avgust, ker se je dovoz velikih obležnih topov zakasnil.

Dobrovoljni Rus.

V ponedeljek je prišlo v Nučvan 150 japonskih jezdecev. Trije japonski jezdeci so dobili na nekem kamnu sedečega — ruskega vojaka, ki se je dobrovoljno z vojaško kapo pihljal hlad ter se porogljivo smehljaj Japoncem. Elen japonskih jezdecev je pristopil k vojaku in mu ponudil pihlajo v japonskih narodnih barvah. Vojak je pahljalo prejel ter pričel klofutati Japonce. Prenehaj je šele, ko so mu japonski jezdeci pokazali revolverje. Ako se je ta ruski vojak v polnem redu »umaknil proti severu« poročilo ne pove.

Rusi proti podraževanju.

Na podlagi § 81 trdnjaviških naredb je izdal poveljnik vladivostoške trdnjave generalni major Voronec sledečo odredbo: »Policijakemu moštju prepuščam, da preiskrbi, da zapre skladišča Heitmanna in Auerhammerja, ker sta stvari, katere rabi armada, znatno podražila.«

Prezgodno japonsko veselje.

Dopisnik »Daily Expressa« poroča iz Tokia o pripravah za slavnost v slučaju padca Port Arturja ali pa poraza Kuropatkinove armade: Vsi tovarnarji kitajskih papirnatih svetilk pridno izdelujejo na tisoče takih svetilk za to slavnost. Tudi izdelujejo papirnaté torpede, granate, bojne ladje in topove. Revnejše ljudstvo nabira po gozdovih veje in cvetlice za okrašenje hiš in restavracij. Izdelovalci zastav izdelujejo pridno japonske in angleške zastave. Ja-

poneske zmage naznanjajo listi v večernih posebnih izdajah ter delajo s tem zase veliko reklamo. Te posebne izdaje nato brez plačno razdelje med ljudstvo. Radi tega igra sedaj pri njih raznašalec časopisov posebno ulogo. Svoj prihod naznanja s trombo. Noto se uderejo ljudje iz hiš, da love liste z vojnimi poročili, katere med raznašalec s konja. Tudi ga ljudstvo, povsod pozdravlja s burnimi klici.

Anglija in Rusija.

London, 28. julija. V dobro poučene njih krogih trdijo, da je angleška vlada odposlala v Peterburg novo noto, ki odločno protestuje proti potopitvi parnika »Knight«.

London, 28. julija. Ministrstvo u-nanjih zadev izjavlja, da je ruska vlada zadržala, da bo zadevo o parniku »Knight« poravnala mirnim potom.

Bitka med Ljaojanom in Mukdenom.

Tjencin, 26. julija. (Kor. urad.) Poročila se, da je danes med Ljaojanom in Mukdenom prišlo do velike bitke. V bojih pri Njučvanu dne 24. in 25. julija je padlo 380 Rusov.

Dardanele.

Angleški listi prinašajo sledečo vest s pripombo, da je inspirirana od višjih japonskih vojnih krogov: Japonska je že naprej mislila na dardanelsko vprašanje in je vprašala razne vlade, kako se mislijo zadržati, ako bi rusko brodovje hotelo skozi Dardanele. Anglija, Nemčija in Francija sta rekli, da bi v smislu od njih podpisane pogodbe energično protestirale in če bi bilo treba tudi pritiskale na Turčijo, da ne izpusti ruskega brodovja skozi morisko ožino. Japonska je tudi natančno vedela za vse ladje ruskega prostovoljnega brodovja, ki so nameravale iti skozi Dardanele.

Japonci v Njučvanu.

Pariz, 27. julija. »Matin« piše: Žalosten je bil prizor, katerega je nudil Njučvan zadnje ure. Ker je ruska armada dobivala zadnja dva tedna vedno več pomoči, so mislili, da bo japonski napad nemogoč. Dne 25. t. m. opoldne pa smo slišali močne eksplozije. Daščav je bil pokrit z dimom. Rusi so namreč zažgali mesto, predno so se umaknili. V Njučvanu so Kitajci oropali železniško postajo, ko so jo Rusi zažgali ter pobrali vse železniške potrebščine. Rusi so zapustili svoje hiše. Čelo noč so prebivalci s strahom pričakovali jutra. V pristanišču ni bilo nobene topničarice. Končno so prišle 26. t. m. zjutraj prve japonske čete ter hotele zasesti hišo ruskega guvernerja. Tedaj pa je zaplapolala nad njo francoska trobojnica, na sedanjih poslopih pa kitajska. Vsak čas pričakujejo glavnih japonskih čet. Za varstvo v mestu skrbijo konzularni kor. Vsak japonski vojak ima pri sebi kompas in daljnogled.

London, 27. julija. Iz Tokia brzojavljajo: Takoj po prihodu v Njučvan so Japonci popravili brzojavne naprave, železnico in utrdbe, katere so Rusi pred odhodom uničili. Vjeli so 56 oseb, toda jih kmalu kopet izpustili, ker jim niso mogli dokazati ogleduštva. Pred odhodom so Rusi zažgali mnogo poslopij. Poizkušali so zažgati tudi zalogo živil, a domačini so ogenj pogasili; pri gašenju pa je pomagal tudi znaten dež. 24 velikih parnikov s četami in streljivom je včeraj priplulo pred Inkav.

Rusija in Združene države.

Washington, 28. julija. Državni oddelek je dobil od zastopnika portlandskih mlinov odločen protest radi zaplenjenj ameriškega blaga na parniku »Arabia«. Vlada je pripravljena nastopiti hitro in energično. Zastopnik trdi, da dotična moka ni bila namenjena na Japonsko.

Washington, 28. julija. Po menjavanju nekoliko dopisov z londonskim uradom zunanjih zadev, je sklenila tukajšnja vlada, uложiti proti Rusiji protest za nedolžnino za ameriško blago na parniku »Knight«. Predsednik Roosevelt in državni tajnik Hay prideta danes sem, da sestavita besedilo za to noto. Ako Rusija ne bo hotela prevzeti odgovornosti, bodo Združene države vsejedno vstrale na svojem stališču. Zozidrom na parnik »Knight« je vlada mnenja, da se o potapljanju nevtralnih ladij ni treba zagovarjati.

Nadvojvoda Oton izstopi iz armade.

Včerajšnji »Armee V. Blatt« prinaša poročilo, da na lastno prošnjo nadvojvoda Oton ne bode več poveljeval kavalerijski diviziji na Dunaju. Nadvojvoda je že dalje časa bolehen in je iskal tudi že zdravja letošnje spomlad na morški obali.

Sedanji dopust bode porabil na južnem Tirolskem. Ker pa ni hotel, da bi imel na mestnika za čas svojega dopusta, je raje odstopil od poveljništva svoje divizije. Ko bode nadvojvoda okreval, bode najbrže imenovan generalnim inšpektorjem kavalerije.

Nemške stranke in Körber.

»Deutsche Korrespondenz« prinaša članek iz vodilnih nemških poslaniških krogov na

Četkem. Zastopniki nemških strank bodo imeli začetkom meseca avgusta na Dunaju posvetovanje. Nemški poslanci so popolnoma edini in pravijo, da se je stališče nemških poslancev napram Körberjevi vladi popolnoma premenilo. Zadnji dogodki dokazujejo zadosno, da namerava dr. Körber premeniti svoj program in taktiko. Približuje se vedno bolj desnici. Ako to stori, bodo brez obžalovanja Nemci zapustili sedanjo taktiko in ne bodo podpirali vlade, katere jim ni v zadnjih letih prinesla zahvale in povzročila marsikateri neuspeh. Nemška ljudska in na predna stranka bosta prisiljeni zastopati bolj radikalno politiko, katero zahtevajo tudi volilci. Nemci so z zadovoljstvom sprejeli dr. Derschau-ovo grožnjo v Gradcu, da bodo Nemci napram Körberjevi vladi premenili svoje dosedanje stališče.

Ogrski državni zbor.

Zbornica je razpravljala v včerajšnji seji o proračunu poljedelskega ministrstva. Obširno je o proračunu poročal poslanec Pap. — Margay kritično delovanje vlade na agrarnem polju in predlaga od pravo zemljiškega in vpeljavo progresivnega davka. — Med govorom poslanca Bedőha zija so socialni demokratje metali v zbornico letake, na katerih opozarjajo zbornico na krute vladne naredbe proti socialni demokraciji. Prijeli so dva metalca letakov: mi zarskega pomočnika Sterna in uslužbenca nekega soc. dem. časnika Rusa. Govorili so še košutovec Sebesz, Barta Molnar in Simony-Semadam.

Francoska in Vatikan.

Vladi prijazni francoski listi naznanjajo, da so se razmere med Francosko in Vatikanom poostrele, ker je dijonski škof Nordez nenadoma in brez vladnega dovoljenja odpotoval v Rim. Vsak čas pričakujejo, da bode francoska vlada doposlala papeževemu nunciju Lorenzelliju potne liste, kar pomeni pretrganje diplomatskega obdobjanja med francosko vlado in apostolsko stolico. Combes je sklical zaradi nenadnega odpovedanja škofa Nordeza v Rim za danes ministrski svet. Predsednik Loubet je odgodil svoje potovanje na južno Francosko. Dijonski škof je zato tako hitro odpotoval v Rim, ker je baje dobil novo pismo papeževega državnega tajnika. Ravno štiri pisma, katere je pisal škofoma v Dijonu in Lavalu Merry del Val, so povzročila diplomatski protest francoske vlade, katere je zahtevala, da naj apostolska stolica prekliche vsebino teh pisem. »Matin« je mnenja, da apostol. stolica prezira diplomatske zahteve francoske vlade. Vsled tega je skoraj brezdvoybeno, da nastopi francoska vlada z novimi nasilstvi proti katoličanom. »Aurore« je mnenja, da bode proti dijonskemu škofu vlada nastopila disciplinarnim potom, ker je brez njenega dovoljenja zapustil svojo škofijo. V Rimu se ne boje posledic, ki bi jih povzročila odpoved konkordata. Bolj skrbijo apostolsko stolico morebitni cerkveni razkol na Franceskem. Na popolno pretrganje obdobjanja s francosko vlado so v Rimu vže pripravljani. Francoski škofje bodo imeli posvetovanje, v katerem bodo določili novo cerkveno organizacijo katoličanov za slučaj odpovedi konkordata.

Senzacijelne vesti.

Iz Berolina poročajo: V Peterburgu se razširjajo čudne govorice. Komaj so pokopali Bobrikova, že je došla vest, da je umorjen podguverner Andrejev in sedaj Pihve. Kdo povzroča vse to? Mnogi namigavajo, da stoji za vsemi temi čini veliki knez Nikolaj Konstantinovič Konstantinovič so glavna preglavica vladajoče rodovine. Komaj so v Rusiji pozabili radi Konstantina Pavloviča nastale nemire, ko Konstantin Nikolajevič ni hotel pripoznati svojega brata Aleksandra II. za prestolonaslednika, ker je bil porojen, ko je bil Nikolaj I. še veliki knez, dočim je bil Konstantin sin Nikolaja carja. Baje je soproga velikega kneza vedela za napad na carja Aleksandra ter spravila carja na dotični kraj. Nikolaj Konstantinovič se vedno zahteva prestol za se ter stoji z nihilisti v zvezi. Radi neke tatvine je bil pregnan. Tam je pregovoril guvernerja Vrackega, naj Turkestan odpade od Rusije ter postane njegova država. Toda v Peterburgu so vse to izvedeli. Zato je moral oditi general Boronkov v Taškent, da pazi na velikega kneza. Veliki knez in guverner sta vsprejela generala najprijazneje. Po pojedini je dal guverner generalu neko jabolko, nakar je general umrl. Nato je dal Vracki generalovo telo maziliti in pokopati. Ko so pozneje generalovo truplo prepeljali v Peterburg, niso mogli dokazati vzroka smrti, ker je bilo telo že maziljeno. Ruska vlada je tajno kupila od mornaričnega ministrstva v Balaklovi na Krimu neko posestvo, sezidala na njem vilo in sedaj živi tam veliki knez — strogo zastražen. Okolu ruskih državnikov pa pokajo bombe, izraz notranje nezadovoljnosti v absolutistični državi.

Z Balkana.

Na smrt obsojena morilca bolgarskega poslanca Nakodikova, Nato Tzotzu in Niko

Dilov sta pobegnili iz osrednjega zapora v Sofiji. Obsojena morilca sta svoj čas ustanovila tajno družbo z namenom, da pomori vse veljake v orkomijskem okrožju. Beg teh dveh morilcev je zelo vznemiril na Bolgarskem javno mnenje.

Štajerske novice.

Šisto-nemška krl Nemški (!) di-jaki celski so si ustanovili dijaško (boljše: pivsko) društvo ter si že izbrali odbor, ki sestoji iz naslednjih mož, ki so vsi od prvega do zadnjega pristno nemškega pokolenja (prosim, da se imena pazno čita): Načelnik Jurij Skoberne, podnačelnik Valter Ribl, tajnik Maks Pavlič, blagajnik Emil Vučinič, odbornika Erik Negri in Viktor Bechine. Prvi štirje tedaj onememdeni Slovenci, zadnja dva ponemdena Italijana. — Lieb Vaterland magst ruhig sein!

Š Deželnozbornske volitve in Slovenci Lenarsko »K. t. l. politično društvo« je imelo preteklo nedeljo shod pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Odločno se je povdarjalo na shodu, da mora novi dež. poslanec za IV. skupino biti mož odločno katoliškega mišljenja. — »Slovensko društvo« ima dne 31. julija shod v Hotinjavsi. — Politična zborovanja bodo 31. julija: pri Sv. Juriju v Slov. goricah, katol. politično društvo »Sava« bo imelo zborovanje v Dobovi pri Brežicah, istega dne pa ima tudi zborovanje katol. politično društvo za vranski okraj. — Prosim kratkih poročil. — Zagnani shod za mariborski volilni okoliš se bo vršil dne 11. avgusta dopoldne ob 10. uri v Mariboru v mali dvorani. Posvetovalo se bode o kandidatu za IV. kurijo dež. zbora v mariborskem volilnem okolišu.

Š Nesreča. Dne 27. t. m. je Franc Trafenik po domače Kesor, nagornjak na Kogu, kopal pesek v Vodrancah, župnije Sv. Boženka pri Središču. Ker je kopal pesek tako, da je breg podkapal, se je breg zrušil nani in ga zadušil.

Koroške novice.

k Ustanovni shod slov. akademičnega ferijalnega društva »Gorotan«. V sredo, dne 27. julija, se je vršil v prostorni dverani »Narodnega doma« v Velikovecu ustanovni shod slovenskega akademičnega ferijalnega društva »Gorotan«. Zalostne narodne razmere na Koroškem so napolile slovenske koroške visokošolce, da so ustanovili to društvo, ki naj bi imelo namen, širiti pravo izobrazbo med ljudstvom. Društvo kot tako letos še ne bo moglo prirediti samostojno kake na rodne veselice ali shoda, toda delovalo bo pri vsaki priložnosti, pri shodih, zborovanjih, predstavah raznih društev itd. Umevno je, da bo delalo društvo vedno v sporazumu s duhovščino. Najvažnejše delo je pa podrobno narodno delo. Vsak društvenik naj dela v svojem okraju, naj se ne sramuje svojih prijateljev iz časa ljudske šole, naj prijazno ž njimi občuje in jih vzpodbuja, naj razširja dobre slovenske častnike itd. Posebno pozornost pa morajo obrabati društveniki na moško mladino. Stari možje izumirajo, njihovi sinovi pa živijo za nasprotno stranko. Zaraditega morajo imeti akademiki več demokratskega smisla in morajo stopiti v zvezo z našimi kmečkimi tovariši. Naloga akademika je tudi, da občuje prijazno s srednješolci in učiteljskimi ter jih pridobi za slovensko stvar. »Gorotan« bo sodeloval po svojih zastopnikih na dveh mladeniških shodih, ki se prirediti za Podjunsko dolino, in sicer eden za spodnjo, drugi za zgornjo Podjunsko dolino. Ravnotako bo sodeloval pri ustanovnem shodu slovenskega katoliškega izobraževalnega društva v Ziljski Bistrici, ki se bo vršil najbrž 14. avgusta. — Sodeval bo tudi pri shodu, združenem z veselico, na Trati pri Glinjah v Rožni dolini dne 21. avgusta. Pri tej priliki se bo čivila tudi glinjska čitalnica. Torej lepo na logo si je stavilo društvo. Bog da, da bi delovalo zmirla le narodu v korist, a ne v njegovo pogubo. — Društveniki so si izvolili sledeči odbor: Predsednik phil. Fran Mišic, podpredsednik phil. Fran Kotnik, tajnik abt Zdr. Mertl, blagajnik abt. Rudolf Ravnik, revizor iur. Janko Vidovic. — Dšli so sledeči brzojav: Iz Jazerskega: »Najsrčnejša voščila vašim podjetjem sprejmite od tukajšnje češte kolonije. Dr. Prachensky s soprogo«. Iz Pliberka: »Prav pri srčno vas pozdravljamo in želimo mnogo uspeha. Varh. Sadjak, L'nasi.« Iz Skofje Loke: »Čelemu podjetju največ uspeha.« — Shod je posetilo mnogo vnetih rodoljubnih duhovnikov in kmetov iz okolice, najbolj pohvaliti pa moramo kmete iz Radiš pri Celovcu, ki so prišli res v častnem številu. Dal Bog, da bi bil ta dan začetek novega narodnega življenja na Koroškem!

k Neurje s točo in bliskom je letos skoro vsakdanja šiba za našo ubogo deželo. Kakor smo lansko leto zabeleževali po spomenicah povodenj za povodnjo in požar za požarom, tako zabeležujemo letos točo za

točo in treak za treakom. Vsakdan nas strašijo grozni oblaki. Po 17 občinah je toča zapustila občutljive posledice. V 11 občinah je pobila vse na polju in po vrlih. V trškem in šentviškem okraju so jo imeli po dva in trikrat v istih krajih. Nenavadno pogosto tudi strela udarja. Po trgih in s. j. m. h. kjer se sbajajo kmeti, govori vse le o hudem vremenu. In skoro je ni fare po deželi, v kateri bi strela ne udarila že po večkrat v zvonike, v drevesa pa tudi v kmetijske prstave. Mnogo govore tudi o takozvanih »suhih strelah«, katere gredo skozi streho in slamo, a ne vžgejo, v hlevu pa pobijejo kako živinče.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. julija.

Stoletnica avstrijskega cesarstva.

Dne 15. avgusta t. l. bode sto let, kar je takratni rimsko-nemški cesar Franc II. odložil svoj naslov »nemški cesar« in si nadel dedni naslov: avstrijski cesar. To je bilo naznanjeno s cesarskim patentom z dne 15. avgusta 1804. v dunajskem uradnem listu. — Kakor poročajo z Dunaja, želi cesar Franc Jožef, naj bi se ta stoletnica praznovala brez vsakega unanega sijaja s cerkvenimi zahvalnimi slavnostmi.

— Umrl je sinčič v Brežicah vpokojeni župnik gospod Andrej Urek, rojen leta 1836. Pogreb bode jutri, v soboto, ob 4. uri popoldne. N. v. m. p.!

— Ponesrečena deklica V Košani je padel t. ž. akamen na deklico Jožefo Stradiol ter ji zdrobil nogo.

— Umrl je c. kr. komornik ekscelenc Ivan grof Thurn in Valsassina v 69 letu svoje dobe. Pogreb je danes popoldne v Pliberku.

— Nezgode pri bohinjaki železnici. Včeraj so pripeljali iz Bohinjske Bistrice delavca Petra Nardisa, kateremu je padel voziček, s katerim je vozil material, na nogo ter mu jo zmečkal.

— Pod mlatilnim strojem. V Savi se je krilo Ane Kopač zapelo v mlatilni stroj, ki je potegnil Ane Kopač podse in ji eno roko popolnoma odtrgal.

Ogenj v Dolenjem Logatcu.

Od tamkaj pišejo: Dne 27. julija smo imeli pri nas požar. Ogenj se je vnel okolo 10. ure predpoludne. Zanetila pa ga je neka ženska, ker je preveč kurila na ognjišču. Dotični posestnik je bil zavarovan. Škoda je okolo 1800 K. Pogorelo je vse razun zidu.

— Na Bledu je bilo od 18. do 23. julija 1553 tujece, med njimi vseučiliški profesor iz Peterburga Baudouin de Courtensy.

— V Krškem bo 7. avg. slavnost ognjegascov povodom blagoslovljenja novega gasilnega orodja. Pri slavnosti bo svirala godba iz Zgrebca.

— V Trstu so pridržali v zaporu ravnatelja »Ginnastice«, Nazarija Paterlinija, ki je nastopil pri zaslišanju radi bombne afare kot orid.

— Nepoboljšljiva tatlica. Antonija Bräta omožena šivilja, je sele 19 let stara, a je bila zaradi tatvine že kaznovana. Dne 15. junija t. l. se ji je v Stepanji vasi ponudila zopet lepa prilika. Vzela je pericama Marjeti Černe in Františki Bilšek raznega perila v vrednosti za najmanj 36 kron. Sodišče jo je obsodilo na osem mesecev težke ječe in jo postavilo pod policijsko nadzorstvo.

— Ponesrečen rojak v Ameriki. Iz Chisholma, Minn., poročajo, da je tamkaj ponesrečil rojak Ivan Novak, na katerega je padel v rovu Shenango velik kos železa. Bil je na mestu mrtev. Z njim zajedno je ubilo tudi nekega Finca. Pokojnik ostavlja v Chisholmu sestro in v stari domovini stariše.

— Iz topliške okolice na Dolenjskem. Nova, pred dvema letoma dogotovljena okrajna cesta od Vavtvasi do Toplice je jako dobro izpeljana in zelo olajšuje živahni promet. L. sedaj bi se želeli, da se napravi na najbolj nevarnem kraju nad Krko potrebna ograja. Jako bi bil potreben tudi nov, morda kamenit most čez Krko v Vavtvasi. Sedanji g. načelnik okr. cestnega odbora je znan kot marljiv in skrben gospodar, zato opravičeno upamo, da tudi to izvrši. — Toplice letos niso posebno dobro obiskane. Gostje hočejo imeti malo več zabave in razvedrila. Zato naj bi oskrbnitvo malo več storilo v tem oziru.

— Na Brezju se je našel po mladeniškem shodu brevir ljubljanske škofije. Dotični gospod naj se obrne takoj na samostansko predstojništvo, ker drugače se odda brevir nekemu gospodu iz lavantinske škofije.

— Zaradi konkurza je bil obsojen Alojzij Smole, trgovec s moko v S. Šiški na tri tedne zapora. Pasiva znašajo 18.016 40.

— Pogreša se davčni kontrolor L. Jereb v Kranjski Gori. Za pred tremi tedni je izginil v Pišenco s puško na rami in vse poizvedovanje in iskanje je bilo doslej brezuspešno. Kakor splošno sodijo, se mu je zmešalo.

— **Sestanek sošolcev na Vinici** dne 2. avgusta. Gospodje, ki nameravajo ubrati pot na Vinico preko Toplice, naj blagovolijo takoj naznaniti župniku toplišnemu, da se pravočasno naroče vozovi.

— **Samomor enoletnega prosto- voljca.** Iz Pulja poročajo: V tukajšnji mornariški vojašnici se je umoril enoletni prostovoljec Fran Meszaros iz Szolnoka. Meszaros je bil v preiskovalnem zaporu. Ko so ga pripeljali te dni na stražnico, je zagrabil neki bajonet ter si ga večkrat zasadil v prsa. Kmalu nato je umrl.

— **Z Reke se poroča:** Noben Italijan ni prišel k obedu na čast ameriškega bro- dovja, ker je guverner izobesil hrvaškega za- stavo. Na Reki so mnogi mnenja, da je hr- vaška zastava zopet naša milost, ker so od- nošaji med Italijo in Avstro-Ogrsko jako napeti.

— **Pogorel je hlev posestnika** Jožefa Božiča iz Poreč, okraj Postojna. Skode je 2000 kron, pogorelec je zavarovan za 1200 kron.

— **Velik lov na tatove,** ki vzne- mirjajo prebivalstvo občine Raka, je privre- dilo orožništvo s pomočjo 200 kmetov 25. t. m., a lov je bil brezvapešen.

— **Kravo** brez gospodarja so našli 26. t. m. v Krškem.

Ljubljanske novice.

50letnik duhovništva praznuje dne 30. t. m. velezaslužni kurat deželne bolnice v Ljubljani, čast. g. Karol Heidrich. Se mnogo let!

Italija se pripravlja? Mnogo laških de- lavcev je moralo odpotovati, ker so bili ne- mudoma pozvani v vojaško službo. Mnogi odhajajo domov za prostovoljce.

Smrad iz Ljubljanične struge. Vseled se- danje suše in nenavadno nizkega stanja Ljubljanične, kažejo se povsod iz struge umazana žrela hišnih kanalov, od koder pri- haja hud smrad. Neki praktični Trnovčan je ondan izrekel ravno tako praktičen na- svet, da bi namreč naš občinski svet pa- metno naredil, ko bi dal ob takih su- šah sploh Gruberjev kanal s kako začasno potvornico za- preti.

Pogreb sodruga Antona Grabloviča se je vršil večeraj ob navzočnosti 200 socialnih demokratov, ki so pred krsto nosili več vercev z rdečimi trakovi.

Svet za nove stavbe in davčna protest. V središču mesta je še obilo praznih parcel, kjer bi se dale zgraditi čedne zasebne hiše. Davčna ugodnost za nova po- sloplja se bliža svojemu koncu, ker do junija 1905 je treba imeti za stavbo uporabno dovoljenje v rokah. Kdor zdaj zamudi, se bo nemara kešal, da je prepozno začel zidati. Kaj je z za razširjenje Ljubljane jako umestnim pred- logom v občinskem svetu, naj se davčna protest podaljša?

Električna razsvetljava v trnovski cer- kvi. Trnovska cerkev dobi v kratkem tri manjše (za presbiterij) in eden velik pozla- đen lesteneč, primeren slogu cerkve, za upo- rabo električne razsvetljave.

Izgubljen je brilantni uhan, vreden 200 kron, črn dežnik in vratna igla, vredna 120 kron.

Najdena je srebrna zapestnica,

Prestavljen je na Dunaj adjunkt tukajšnje filijalke avstro-ogrske banke gosp. Karol Tschurn. Na njegovo mesto pride re- vident zagrebške filijalke g. Ivan Gregorič.

Težka telesna poškodba. O poškodbi dimnikarskega mojstra g. Ivana Vrhovca se sedaj poroča, da si gosp. Vrhovec ni zlomil noge vseh pomočnikov s sunka, ampak da mu je samemu spodletelo, vseh česar je padel in si zlomil nogo.

Tamburaški klub »Zvonček« v Ljubljani ima svoj ustanovni zbor dne 3. av- gusta v salonu pri Auru, Wolfove ulice št. 12, ob pol 9. uri zvečer.

Na ulico je streljal večeraj iz stanovanja neki 12 let stari deček. K sreči ni nobenega zadel. Policija je dečku konfiscirala revolver.

Konji v razlozbi. Ko je večeraj hlapec Franc Martinčič pripeljal pred Schmidtovo prodajalnico pred škofijo, so konji z vozom skočili proti izlozbi, ubili okno ter poško- dovali izlozbo.

Iz Ljubljani je rešil Anton Trček, dne 24. t. m. Jožefa Selana iz Dobrunj. Selan, 18letni mladenič, se je kopal pri Vevčah in se že topil, ko mu je Trček pri- hitel na pomoč.

Prijeti vojaški begunec. Vojaškega be- gunca domobranskega pešpolka št. 27. Ja- neza Vidica so prijeli v Krškem.

Izrečani porotniki. Pri c. k. deželnem sodišču v Ljubljani so bili 28. julija

izrečani porotniki za porotne sodbe, ki se pričnejo 29. avgusta 1904. Gosposde: Ambrožič Matija, posestnik iz Nove Sušice, Postojna; Abrecht Andrej, ključar in posest- nik v Kamniku, predmestje Sutna; Blumauer Polde, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Buggenig Janez, sodar in posestnik v Ljub- liani; Burger Alojzij, hotelier v Postojni; Belle Avgust, posestnik v Unec, Cirkovica; Cantoni Viktor, trgovec v Ljubljani; Eberl Adolf, pleskar v Ljubljani; Golob Jožef, po- sestnik v Kranju; Ham Jožef, mesar in po- sestnik v Ljubljani; Hribar Fran, posestnik v Litiji; Ihi Hugo, trgovec v Ljubljani; Kast- ner Gustav, trgovinski družnik v Ljubljani; Kovšca Anton, posestnik v Planini; Kandušer Jožef, trgovec v Vel. Mengšu; Lanče Jožef, trgovec in posestnik v Ljubljani; Linniger Janez, agent in posestnik v Ljubljani; Maurer Henrik, zasebnik v Ljubljani; Mušič Anton, mesar in posestnik v Svožedah; Noll Felix, posestnik in klepar v Ljubljani; Ogorelec Vinko, gostilničar in posestnik v Saffelci; Podrekar Grega, trgovec v Ljubljani; Pro- senc Jožef, zavarovalni reprezentant v Ljub- liani; Pečarič Jožef, posestnik in strojar v Trzinu; Polak Viljem, posestnik v Trzinu; Prezelj Karol, pek in posestnik v Litiji; Ra- kovec Janez, tovarnar v Kranju; Slanc Fran, posestnik v Litiji; Svigelj Fran, tovarnar in posestnik v Bregu, pri Ljubljani; Tergine Avgust, gostilničar in hišni posestnik v Kam- niku, Sutna predmestje; Telšan Jožef, go- stilničar in posestnik v Kamniku, Vrhniku; Verhunc Janez, gostilničar in posestnik v Seloh, Skofja Loka; Vodnik Anton, posest- nik Sp. Sška; pl. Wurzbach Viktor, gostil- ničar in posestnik v Gradcu, Litija; Zakot- nik Janez, tesarški mojster in posestnik v Sp. Sški; Zupan Neca, posestnik v Kamni- gorici. Na domestni porotniki so pa sledeči gospodje: Ahlin Janez, posestnik in gostilničar; Fajdiga Filip, mazar; Plankar Jožef, gostilničar in posestnik; Sever Fran, mesar in posestnik; Srk Janez, klavec in po- sestnik; Spitzer Jožef, dimnikar; Spreitzer Matija, trgovec; Skerjanc Miha, posestnik; Vrhovec Andrej, posestnik, vsi v Ljubljani.

Nesreča na južnem kolodvoru Pošto- doval se je saladski mojster na juž. kolodvoru g. Sircel. Zaboji so ga pritisnili k želez- niškemu vozu. Na glavi je težko poškodovan.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ruski minister za notranje za- deve — umorjen.

Peterburg, 29. (K. u.) Ruska brzo- javna agentura je mnenja, da ima morilec Plehvejev sokrivce, ker se trdovratno upira imenovati svoje ime. Bomba je bila podol- gasta škatljica. Razstreljivo je bilo napol- njeno z malimi kosci kovine. Doslej je znano, da je 6 ranjencev, med njimi dva častnika in ena ženska z otrokom. Gardni kapitan Zverinski, ki se je vozil za ministrom, je težko ranjen. Morilec ima nekaj nenevarnih ran.

Peterburg, 29. julija. Začasnim na- mestnikom umorjenega ministra Plehveja je imenovan tajni svetnik Durnovo.

Peterburg, 29. julija. Policija je pred 4 dnevi v Helsingsforsu odkrila zaroto, ki je imela sedež v Peterburgu. Takrat je po- licija mislila, da je dobila v roke vse za- rotnike.

Peterburg, 29. julija. Ruski ministrski predsednik Witte je nenadoma s svojega po- tovanja odpoklican domov.

Peterburg, 29. julija. O osebi napa- dalcevi se ne ve nič natančnega, le to je znano, da ni Finec in ne žid, am- pak Rus. Napadalec ves čas strahovito ječi, ker so mu kosci bombe napravili težke rane. Kljub operaciji so mnenja, da bo težko ostal pri življenju. Napadalec je star okoli 25 let. Pri napadu mu je bilo izbito eno oko.

Peterburg, 29. julija. Napadalec je imel na glavi železničarsko čepico. Ministru je glavo skoro odtrgalo, kosi bombe so mu šli v život.

Peterburg, 29. julija. Policija pravi, da je bil napad skrbno pripravljen in da ima napadalec sokrivce, dasi napadalec to taji. Napadalec pravi da je napad sam iz- vršil po naročilu revolucionarskega odbora. Po- licija trdi, da je revolucionarji odbor sestavil listo onih, katere je obsodil na smrt.

Na čelu te liste je carjevo ime, dalje so imena Pobjedonoševa, Otolenskega, taj- nega svetnika Bezobrazova.

Peterburg, 29. julija. Oševidec poroča: Eksplozija je bila strašna. Eni ženski je od- trgalo ramena, enemu gardnemu častniku pol obraza. Vse naokoli je bilo krvavo. Na- spretni hotela je ležalo ministrovo truplo brez rok na trupu mrtvega kočijaša. Ranjencev je 18.

Peterburg. Eksplozija je bila strašna. Ministrovo truplo je bilo vrženo 20 metrov visoko, ter padlo nazaj med mrtve konje. Čreva so ministru izstopila iz trebuha. Ra- njene ženske so grozno vpile. V okolici atentata je vse pobito.

Japonsko-ruska vojska.

Frankobrod, 29. julija. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Tokia, da se rusko vladivostoško bro- dovje še vedno nahaja v bli- žini tokiškega zaliva. Napadlo je več ladij.

London, 29. julija. (Kor. ur.) Listi poročajo, da se je splošni napad na Port Artur pričel.

Washington, 29. julija. (Kor. urad.) Državni urad je uprašal rusko vlado, ako bodo Rusi izpustili »Arabijo«. Ruska vlada je odgovorila, da nima poročil o zaplembi tega parnika.

London, 29. julija. Uradni angleški listi dementirajo vesti o angleških pomorskih vajah in o pripravah angleške vojne mor- narice.

London, 29. julija. (Kor. urad.) Reu- terjev urad poroča iz Peterburga: Uradno se poroča: Angleški poslanik je formalno protestiral proti petoplenju parnika »Knight«, ker po mednarodnem pravu to ni bilo opravi- čeno.

Peterburg. Iz Port Arturja prihajajo najboljše vesti. Trdnjava je preskrbljena še za 6 mesecev.

Marijine toplice, 29. julija. Pri se- stanku vladarjev bodeta navzoča angleški in avstrijski ministri zunanjih zadev in an- gleški minister na dunajskem dvoru. Iz- vestno bodo na dnevnem redu važni poli- tični dogovori.

Dunaj, 29. julija. Naš cesar se dne 5. avgusta sestanje v Lendu s saškimi kra- ljem s katerim odpotuje v Solnograd.

Sarajevo, 29. julija. »Bosn. Post« je izvedela baje iz zanesljivega vira, da pojd poveljnik avstrijske vojne mornarice Spaun, v pokoj. Spaun je star 71 let.

Trst, 29. julija. Pri večerajšnji demon- straciji, katero so priredili avstrijski patrijote je bil težko ranjen izdajatelj »Il Gazzettina« Werk. Natrta mu je kost na glavi.

Reka, 29. julija. Ameriško brodovje pojde jutri z Reke v Sredozemsko morje. Govori se, da pojde pred Carigrad podpirat delovanje carigradskega ameriškega posla- nika.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji srčni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsiusu	Vetravi.	Noba	Podlaga v m. m.
28.	9. zveč.	735,0	15,3	sl. svzh.	pol. obl.	
29.	7. zjutr.	735,9	13,8	brezvetr.	megla	6-9
	2. popol.	736,0	22,9		obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 19,8°, norm. 19,9°

Včeraj popoldne in zvečer nevihta.

V Št. Lovrencu ob Temenici se bode dne 5. avgusta (v petek) ob 8. uri zjutraj potom zmanjševalne dražbe oddajalo popravljanje nadarbinskega in cerkvenega poslopja. Sprejemalci položijo 10% vadija.

J. Žagar,
žup. uprav.

1270 3-1

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica
za želodec. 1298 7

Odda se po nizki ceni
več stanovanj

s 1. novembrom t. l. v novi obdrevoredi
Opekarske ceste stoječi vili. Najemniki
imajo pravico do uporabe velikega vrta.
Natačneje pove posestnik g. A. Bučar
sam ozir. mestna posredovalnica. 1269 3-2

Oklopju slična barva za
zidovja, katere boja je nespremenljiva, sta
novitna tudi proti vplivu svetlobe
apna in vremena, ter neodkrsljiva, je priporočljiva
posebno stavbinskim podjetnikom, zidarskim mojstrom,
hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da
lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslop-
jinega zidovja. Edina prodaja pri trvdki BRATA
EBERL v Ljubljani, Františkanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 524 10 11-7.

Izurjene
prodajalke
in
komij

le moči prve vrste se sprejmó s primerno
dobro plačo s 1. septembrom — Prednost
imajo oni konfeksijske stroke, ki so večš
slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe s zahtevo plače ter prepisi
spricava, ako le možno tudi s stuko, naj se
vpošljejo na 1271 3-1

Oroslava Bernartovič,
Angleško skladišče oblek v Ljubljani.
Osebná predstava se želi.

535 52-18

Samo
6 dni!

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

!Znižane cene!

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARDAR

v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
blizu znane gostilne pri »Figovcu«.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-53

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zrupe pri šrobanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promene za vsako šrobanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
1, Wollzeile 10 in 13, Dunaj, 1, Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarah, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 358